

## **BENAUWDHEID BIJ KINDEREN**

---

FRANCISCUS GASTHUIS

## **Inleiding**

Uw kind heeft last van terugkomende benauwdheidsaanvallen. Dit kan astma genoemd worden of, als uw kind nog erg jong is, 'bronchiale hyperreactiviteit'. Wij kunnen ons voorstellen dat u vragen heeft over dit ziektebeeld. De informatie in deze folder helpt u beter te begrijpen wat er met uw kind aan de hand is.

## **Oorzaak**

Kinderen worden met een aanleg geboren om bepaalde aandoeningen te ontwikkelen. Zo is ook het krijgen van luchtwegklachten vaak familiair bepaald. Wellicht heeft u familieleden met bronchitis of astma. Ook als in uw familie hooikoorts, allergieën of eczeem voorkomt, is er een hogere kans op het krijgen van luchtwegklachten bij uw kind. Bij astmatische klachten reageren de luchtwegen sneller dan bij een gemiddeld persoon op infecties, kou, rook, contact met iets waarvoor een allergie bestaat of inspanning. Deze reactie bestaat uit zwelling van het slijmvlies aan de binnenzijde van de luchtwegen en het vernauwen van de luchtwegen. Hierdoor verkleint de diameter van de luchtpijp, waardoor het moeilijker is om voldoende lucht in- en uit te ademen. Dit wordt ervaren als benauwdheid.

## **Hoe herkent u benauwdheid?**

Benauwdheid begint meestal met een gewone verkoudheid en in de loop van één of meerdere dagen merkt u meestal dat uw kind meer gaat hoesten, vaak 's nachts, kortademig wordt en soms ook een hoorbare (piepende) ademhaling krijgt. Indien de benauwdheid verergert kan uw kind gaan 'neusvleugelen'. Neusvleugelen als teken van benauwdheid treedt voornamelijk op bij jonge kinderen. De ademhaling vindt plaats door de inademingspijpen en het middenrif. Als een kind benauwd is moeten de spieren veel extra werk verrichten. Dit ziet u doordat uw kind 'intrekkingen' heeft onder en tussen de ribben en soms in het 'kuiltje' tussen de sleutelbenen.

## Behandelingen

- Neus

Zuigelingen ademen vooral door de neus. Daarom is het belangrijk dat u de neus van uw baby goed open houdt door te spoelen met zout water als uw baby verkouden is. Dit geeft vaak al veel verlichting. Het goed open houden van de neus is ook belangrijk bij oudere kinderen aangezien een verstopte neus meer kans geeft op het ontstaan van oorontstekingen.

- Luchtwegverwijding

Indien u merkt dat uw kind benauwd is, moet u direct starten met de 'aanvalbehandeling'. Dit betekent dat u de luchtwegen wijder maakt met behulp van 'puffen' met Ventolin/Salbutamol/Airomir (blauwe verpakking). Het beste is om vier tot acht keer per dag 2 tot 4 maal te puffen/ inhaleren. Dit geeft over het algemeen direct verlichting. In de meeste gevallen heeft de kinderarts een stoplicht schema meegegeven. Hierop staat precies wat u wanneer moet doen.

Mocht uw kind langer dan twaalf uur elke 3 uur de Ventolin/Salbutamol/Airomir nodig hebben en uw kind knapt niet op dan moet u een dokter raadplegen. Het is dus niet de bedoeling dat uw kind dit medicijn dagelijks blijft gebruiken. Sommige kinderen hebben voornamelijk last van benauwdheidsklachten bij inspanning. Dan kan het soms volstaan om de Ventolin/Salbutamol/Airomir te gebruiken voor het gymen/sporten. Bespreek dit met uw kinderarts.

- Ontstekingsremming

Als alleen Ventolin/Salbutamol/Airomir onvoldoende werkt, dan wordt er een 'Prednisonstootkuur' bij gegeven. Prednison zorgt dat de ontsteking in de luchtwegen vermindert en het slijmvlies van de luchtwegen minder gezwollen raakt. Hierdoor neemt de diameter van de luchtwegen weer toe en ontstaat er meer ruimte. Deze kuur wordt gedurende drie tot vijf dagen gegeven. Veel ouders schrikken van het woord Prednison. Bij astma wordt Prednison slechts héél kortdurend gebruikt, waardoor u zich geen zorgen hoeft te maken voor

gevolgen op de lange termijn. Sommige kinderen kunnen zich tijdens de kuur wel wat vervelend voelen. Ze zijn bijvoorbeeld bozer of slapen slecht.

- Zuurstof

Als de luchtwegen van uw kind bij een benauwdheidsaanval vernauwd of geïrriteerd zijn, bijvoorbeeld door een infectie, dan kan het zijn dat uw kind onvoldoende zuurstof opneemt. Het zuurstofgehalte in het bloed wordt via een apparaat (saturatiemeter) met een lampje om de vinger of teen van uw kind gemeten. Indien blijkt dat het zuurstofgehalte in het bloed te laag is, moet uw kind helaas worden opgenomen, aangezien zuurstof gegeven moet worden. Dit kan via een neusbril of kapje. Meestal zien we in de loop van een aantal dagen dat uw kind geen extra zuurstof meer nodig heeft.

- Preventie

Indien uw kind vaker last heeft van benauwdheid of is opgenomen, dan starten we meestal met een medicijn om te voorkomen dat uw kind benauwd wordt. Dit noemen we een preventieve behandeling. Deze middelen, zoals Flixotide of Qvar, geven een soort bescherming aan de long. Hierdoor reageren de longen van uw kind minder gevoelig bij verkoudheid of contact met iets waarvoor hij of zij allergisch is. Hopelijk wordt uw kind hierdoor minder vaak benauwd. Deze middelen bevatten een hele lage dosis hormonen. Uiteraard zijn wij op de hoogte van de bijwerkingen die genoemd worden in de bijsluiters. In de doseringen waarin wij deze medicijnen voorschrijven, worden in de praktijk geen noemenswaardige bijwerkingen gezien, behalve een enkele keer spruw (schimmelinfectie) in de mond. Het is verstandig uw kind na het puffen van deze medicijnen iets te laten drinken, vervolgens wat te laten eten en dan de tanden te poetsen. Indien uw kind inhaleert door middel van een kapje moet ook het gezicht, in het gebied van het kapje, worden schoongemaakt.

Het is erg belangrijk om te weten dat deze medicijnen alléén werken als u ze dagelijks trouw bij uw kind toedient. Er is van deze middelen dus geen acute verlichting te verwachten bij

benauwdheid. De werking wordt pas merkbaar na twee tot vier weken gebruik. Staakt u dus niet het medicijngebruik op eigen initiatief, als u na een week nog geen verbetering ziet.

## **Hoe verder?**

Als uw kind opgenomen is geweest, krijgt u bij ontslag het advies Ventolin/Salbutamol/Airomir af te bouwen en vervolgens te staken. Bovendien wordt soms een afspraak op de polikliniek Kindergeneeskunde, balie 380 op de derde verdieping, gepland om te horen hoe het gaat. Ook kan er een polikliniek-afspraak bij de kinderlongverpleegkundige volgen. Als uw kind het tussendoor opnieuw benauwd krijgt, dan mag u zelf de Ventolin/Salbutamol/Airomir hervatten. Knapt uw kind echter niet op met vier tot acht puffen Ventolin/Salbutamol/Airomir om de drie uur, neemt u dan contact met ons op. Op de polikliniek beoordelen wij uw kind opnieuw vóór de geplande afspraak.

## **Vragen**

Als u nog vragen heeft over het ziektebeeld van uw kind, dan horen wij dat uiteraard graag van u zodat wij uw vragen kunnen beantwoorden.

De polikliniek Kindergeneeskunde is iedere werkdag geopend van 8.00 tot 17.00 uur. U vindt de polikliniek Kindergeneeskunde op de derde verdieping, balie 380 van Franciscus Gasthuis.